

Obsazení orchestru:

Věra Marková /vibrafon, xylofon/ — Jarmila Šimonová
/flétna/ — Břetislav Pěchník /Es alt saxofon, klarinet/ —
Ing. Pavel Michálek /B tenor saxofon, klarinet/ — Vladimír
Vespalec /trombón/ — Drahomír Stankuš /varhany/ —
Milan Jašek nebo dr. Jiří Šimiček /klavír/ — Miroslav
Řezníček /kytara/ — Stanislav Navrátil /kontrabas/ —
Vladimír Chamrád /bicí/

Osoby a obsazení

Dobry král Edward	Milan Sova
Boleslav Ukutný, jeho bratr	Pavel Handl
Sheriff Nottinghamský	Ivan Misař
Lady Johanna, jeho dcera	Danuše Ondráčková
Lord Broadcasting, později Robin Zbojník	Vladimír Čapka
Malý Jan zbojníci	Jan Odl
Šarlát	Jeronym Horák
Skřítek Puk	Michaela Černá
Dracula	Jiří Zach
Barnabáš, řečený Roura nocležníci	Bohuslav Čvančara
Hubert, řečený Trouba	Miloslav Čížek
Zbojníci	Ludmila Bednářová
Ozbrojenci	Alena Tománková
Pěšáci	Jana Postlerová
	Marie Viková

Představení řídí Marta Bielecká

Text sleduje Jiřina Čížková

Program vydalo Státní divadlo v Ostravě, nositel Řádu práce.
Redakce programu: Zdeněk Stoklasa, výtvarník programu:
Marta Roszkopfová. Vytiskly Moravské tiskařské závody,
n. p., provoz 21, Ostrava 1, Novinářská 7, fotosazbou

Cena programu 1,50 Kčs

Veškerá práva k provozování tohoto díla zastupuje DILLIA Praha

Vedoucí výroby a technického provozu Ing. Ivan Bilek /
Vedoucí dekoračních dílen Jiří Kladeruba / Vedoucí výroby
kostýmů Bohuslava Čiháková / Jevištní mistr Josef Drda /
Mistr osvětlení Jaroslav Řezáč / Mistr vlásenkárny Vojmil
Nytra / Mistr rekvizitárny Eva Wiesnerová / Mistr garderoby
Zlata Nezhybová

JAROSLAV JEŽEK

(narozen 25. září 1906, zemřel 1. ledna 1942)

V září minulého roku jsme vzpomněli jeho 75. nedožitých narozenin a v den Nového roku 1982 už — žel — uplynulo celých čtyřicet let od jeho předčasné smrti.

Ale ani tak dlouhá doba neubrala nic na přitažlivosti jeho díla, díla okouzujícího svou svěžestí a nápaditostí celou řadu generací.

Už jsme se na jiném místě zmínili o tom, že Ježkův muzikantský talent byl všestranný. Zasáhl do mnoha hudebních oblastí. Jeho dílo obsáhlo hudbu symfonickou, komorní, ale také filmovou a scénickou. Vždy šlo o tvorbu moderní, tvorbu hodnou jeho doby. Přesto však musíme uznat, že největší oblibu si získala ta část Ježkovy skladatelské činnosti, jež byla spjata se hrami Osvobozeného divadla. Poprvé se v této souvislosti objevuje Ježkovo jméno při uvedení hry Premiéra Skafandr (12. října 1929), kdy zazněly tři přehry, uvádějící jednotlivé akty: foxtrot Tři strážníci, waltz Zasu a Skafandr — fox. Byla to jakási zkouška pro případnou další spolupráci s Osvobozeným divadlem. A že dopadla nad očekávání dobře, o tom svědčí dalších dvacet her, které Jaroslav Ježek vyšperkoval svou hudbou.

Je s podivem, kolik radosti, optimismu, humoru a nezlomné víry v lidi vyzařuje z jeho hudby, z hudby člověka provázeného tolikerou nepřízní osudu. Zejména silná zraková vada a nedoslýchavost, které ho provázely od nejútlejšího mládí, by mnohé odsoudily k rezignaci. Ježkova nezlomná vůle a nefalšovaná láska k muzice mu však dovolily vytvořit dílo, které nás provází a bude provázet ještě dlouho.

„Snad každá divadelní hra by měla být pohádkou . . . Pohádka právě tak jako pravé divadlo zachovává věčnou platnost svým divadelním pravdám, protože je nadnáší do oblasti imaginace a zbavuje je logiky: lépe řečeno, má svoji vlastní logiku, v níž vynecháním reálných premis a přeskočením těžkopádných článků přísně racionalistického úsudku dochází k zázrakům v lidských osudech . . .“

Chtěli jsme **divadlo**, opravdové divadlo s kouzly, iluzemi, neskutečným ovzduším, s nelogickou zápletkou, s kouzelným proutkem. Chtěli jsme **komiku**, komiku postav, postavených do umělého světla, tedy úmyslně pošinutých, nepravděpodobných, ale lidských i ve zkreslení, komiku situací, komiku předmětů . . .“

To je několik vybraných vět ze slov, jimiž autoři vyprovázeli svého Robina Zbojníka na cestu jevištním životem.

Inspiraci tentokrát našli v jedné z nejstarších a nejkrásnějších staroanglických legend „Lyttle Gest of Robin Hood“.

Samozřejmě, že s námětem naložili po svém. Z původní předlohy použili jen postavu Sheriffa Nottinghamského a jmen zbojníků Malého Jana a Šarláta.

Pro sebe pak napsali role dvou nocležníků, kteří marně hledají, kam by složili hlavu. Jejich výstupy jsou už v předloze vybaveny prvky podmanivé jevištní clowniády.

Tak trochu pohádkově laděná romantika, ozva staré legendy a komika, to jsou atributy, které umožňují Robinovi Zbojníkovi vstoupit i na současné jeviště.

K tomu patří i jednoznačný postoj ke všemu pokrokovému, ke všemu, co straní klidnému životu bez nesmyslných válek.

Lukostřelba, scéna ze hry Robin Zbojník (Osvobozené divadlo 1932)

Dne 19. dubna 1927 se v rolích Publia Ruky a Sempronia Housky představila poprvé širší veřejnosti nová komická dvojice Jiří Voskovec a Jan Werich. Stalo se tak ve dvoraně pražské Umělecké besedy, kde řečeného dne uvedli premiéru své Vest pocket revue (tedy malé kapesní revue) – pásma „tu- i cizokrajných scének o dvanácti obrazech“, jak je poznamenáno v podtitulu textu, který si oba protagonisté představení původně napsali pro potěchu svou i pro potěchu svých kamarádů.

Veřejná premiéra byla uvedena pod hlavičkou Osvobozené divadlo, sekce SMK Děvětsil, sdružení levicově orientovaných českých umělců.

A tak se započala téměř dvanáctiletá éra Osvobozeného divadla, jehož činnost významnou měrou ovlivnila vývoj meziválečné divadelní avantgardy.

Určující slovo zde měli samozřejmě oba protagonisté a autoři všech her hraných v tomto divadle od roku 1927 do roku 1938 – tedy od zmíněné Vest pocket revue po Pěst na oko aneb Caesarovo finále (premiéra 3. dubna 1938).

Ovšem jeden z hlavních významů Osvobozeného divadla spočívá mimo jiné také v tom, že se v samém souboru a také okolo něj soustřeďovali pokrokoví divadelní umělci, kteří i následně – po ukončení činnosti divadla v roce 1938 – významnou měrou ovlivňovali podobu českého divadla. Především to byla velká skupina hereckých individualit, z nichž vyrostla část generace vynikajících uměleckých osobností. Významný byl i podíl režisérské práce Jindřicha Honzla, spoluurčujícími tvůrci byli i choreografové Saša Machov a Josef Jenčík – ale především tu byla hudebně autorská tvorba bytostného muzikanta, všestranného skladatele – Jaroslava Ježka.

Osvobozené divadlo, jeho hry i jejich inscenace – to vše bylo, pravda, spjata se svou dobou. Ale zůstalo tu mnoho inspirujícího i pro dnešní divadelníky, zůstalo tu dost z toho, co může zaujmout i dnešního diváka.

To tajemství snad spočívá v bytostně lidském humoru.

STÁTNI DIVADLO V OSTRAVĚ

nositel Řádu práce

ČINOHRA PETRA BEZRUČE

nositel vyznamenání „Za zásluhy o výstavbu“

jiří voskovec
jan werich
jaroslav ježek

ROBIN ZBOJNÍK

režie: josef janík

Scéna	Otakar Schindler j. h.
Kostýmy	Irena Greifová j. h.
Dramaturg	Zdeněk Stoklasa
Instrumentace	Dr. Jiří Šimíček j. h.
Dirigent	Jan Tomšíček
Choreografie	Jarka Calábková j. h.

Premiéra 29. ledna 1982
na scéně činohry Petra Bezruče